

ZPRAVODAJ

obce Metylovice

Říjen 2012

číslo 3

čtvrtletník

ZDARMA

Info pro občany

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE METYLOVICE ZE DNE 21. května 2012

SCHVÁLILO:

- ZO Metylovice stanovilo reálnou hodnotu pozemků parc. č. 1864/11 a 1993/9 v k. ú. Metylovice ve výši 30 Kč/m².
- ZO Metylovice schválilo prodej části obecních pozemků PK 1864 (nově 1864/11) a parc. č. 1993/1 (nově 1993/9) panu Milanu Kubalákovi za 30 Kč/m² s tím, že kupující zaplatí veškeré náklady spojené s prodejem pozemku (návrh na vklad, zpracování kupní smlouvy a další správné poplatky).
- ZO Metylovice vybralo na opravu místní komunikace v Pasekách firmu Pražské silniční a vodohospodářské stavby, a. s.
- ZO Metylovice schválilo bezplatné užívání části pozemku parc. č. 2058/2 v k. ú. Metylovice panu Miroslavu Tomkovi do 31. 12. 2025.
- ZO Metylovice schválilo Dodatek č. 1 ke Smlouvě o úhradě finančního podílu na pořízení movitých věcí a služeb s tímto souvisejících z projektu Přeshraniční spolupráce v regionu Frýdlantsko–Horné Kysuce ze dne 20. 5. 2011
- ZO Metylovice schválilo Základní škole Mjr. Ambrože Bílka a Mateřské škole Metylovice převedení zisku za rok 2011 ve výši 0,71 Kč do fondu rezerv.
- ZO Metylovice schválilo Smlouvu o možnosti provést stavbu na cizím pozemku se společností VV Metal s.r.o. a to konkrétně na realizaci vodovodní přípojky, která bude provedena bezvýtlačkovou technologií — protlakem v délce cca 4 metrů přes pozemek parc. č. 2102/7 v k. ú. Metylovice, jenž je ve správě obce Metylovice.
- ZO Metylovice schválilo smlouvu o dílo s firmou KING AIR s.r.o. na zpracování kompletní dotační žádosti na projekt

„Bezpečnost dětí na cestě do školy na pozemní komunikaci III/48416“ do programu „Zvyšování pasivní bezpečnosti na pozemních komunikacích“

- ZO Metylovice schválilo účetní závěrku společnosti OBEC-INVEST, s. r. o. za rok 2011
- ZO uložilo finančnímu výboru do příštího zasedání zastupitelstva připravit návrh Obecně závazné vyhlášky na zpoplatnění plakátovacích ploch.

VZALO NA VĚDOMÍ:

- ZO vzalo na vědomí informace starosty o zpracovaném znaleckém posudku na zjištění ceny nemovitosti „Restaurace pod lípami“.

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE METYLOVICE ZE DNE 18. června 2012

SCHVÁLILO:

- ZO Metylovice schválilo záměr prodat budovu č.p. 226 — „restaurace Pod lípami“ včetně pozemku parc. č. st. 58/2.
- ZO vysloвило souhlas s rekolaudací zahradní chaty na rodinný dům.
- ZO schválilo žádost paní Fialové o změnu v územním plánu. Žádost paní Ivánkové vzalo zastupitelstvo na vědomí.
- ZO Metylovice schválilo žádost o navýšení příspěvku klubu seniorů o 1 174 Kč.
- ZO obce Metylovice schválilo návrh nového modelu jednotného financování veřejné osobní dopravy v Moravskoslezském kraji
- ZO souhlasí s odložením rozhodnutí na výběr zhotovitele části vodovodu Metylovice U hřiště.
- ZO schválilo na opravu střechy MŠ, která obsahuje zateplení, položení difúzní folie, oplechování a zhotovení hromosvodu firmu VYMAZAL JAN za cenu 339 446 Kč bez DPH
- ZO schválilo smlouvu se společností PSVS a.s. na opravu komunikace

v Pasekách za cenu 2 495 863 Kč.

- ZO schválilo závaznou vyhlášku na pronájem plakátovacích ploch s účinností od 1. 8. 2012.
- ZO schválilo návrh na rozdělení finančních příspěvků charitativním a jiným organizacím dle předloženého návrhu:
Charita Frýdek-Místek 5 000 Kč
Podané ruce, a.s. Frýdek-Místek.. 2 000 Kč
Svaz tělesně postižených
Frýdlant n. O. 2 600 Kč
Škola života — denní stacionář
Frýdek-Místek 2 000 Kč
Český svaz včelařů Palkovice..... 1 320 Kč
Český svaz včelařů Frýdlant 3 800 Kč

- ZO Metylovice schválilo Závěrečný účet obce Metylovice za rok 2011 a vyjádřilo souhlas s celoročním hospodařením bez výhrad dle § 17 odst. 7, písm. a) zákona č. 250/2000 Sb.
- ZO schválilo povolení výjimky z počtu dětí v 1. oddělení MŠ na školní rok 2012/2013 z 24 na 28 dětí.
- ZO schválilo povolení výjimky z průměrného počtu žáků ve třídě ZŠ pro školní rok 2012/2013.
- ZO Metylovice schválilo rozfázování opravy a rozšíření hřbitova a souhlasí s vypracováním projektových prací k tomuto účelu.

VZALO NA VĚDOMÍ:

- ZO vzalo na vědomí informace starosty o zvýšení poplatků za komunální odpad pro chataře.

**Obecní úřad
upozorňuje občany,
aby si zkontrolovali stav svých
poštovních schránek a ti,
kteří nemají žádnou,
aby si ji pořídili.**

Na svém srpnovém jednání posuzovali členové Řídícího výboru největší počet projektů v celé historii OPŽP včetně 2 projektů z obce Metylovice

Členové Řídícího výboru Operačního programu Životní prostředí posuzovali na svém pětadvacátém zasedání dne 29. srpna 2012 rekordní počet předložených projektů z celkem 13 výzev. Řídící výbor navrhl podpořit 1846 projektů, jejichž celkové náklady dosahují více než 39 miliard korun. Mezi posoupenými projekty k podpisu ministru životního prostředí Tomáši Chalupovi byly i **2 projekty z naší obce**. Tělocvičná jednota Sokol Metylovice by měla obdržet dotaci ve výši 4 797 956 Kč na zateplení, výměnu oken a vstupních dveří stávající budovy sokolovny včetně náhrady stávajícího kotle na tuhá paliva za nízkoemisní plynový zdroj a výměny topných těles a rozvodů. Celkové náklady by se měly pohybovat kolem 6,1 mil. Kč.

Novinkou v OPŽP bylo schvalování podpory v oblasti pořízení kropicích a samosběrných vozů, kterou umožnil letos dojednaný souhlas ze strany Evropské komise a tak se po osmnáctiměsíčním čekání, kdy jsme odevzdali žádost o dotaci, dočkal i druhý projekt, který podala obec Metylovice a to pořízení stroje ke snížení prašnosti, tj. zakoupení nové multikáry se zametací nástavbou. Celkové náklady tohoto projektu by měly činit 3 720 000 Kč a hodnota schválené dotace je 3 348 000 Kč.

PŘES LÉTO SE STAVĚLO A OPRAVOVALO

Po loňské rekonstrukci části komunikace od křižovatky u pana Mazocha až po pana Žišku v Pasekách (rekonstrukce stála 2 874 500 Kč včetně DPH a na její opravu obec získala z programu Obnovy obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou v roce 2010 dotaci ve výši 2 188 390 Kč. Z rozpočtu obce bylo hrazeno „jen“ 686 110 Kč), byl v letošním roce položen nový asfaltový koberec ve zbývajících částech Pasek a to od bývalého obchodu pana Hradečného, kolem pana Urbančika až k panu Martinu Žídkovi a na konec slepé ulice tj. k paní Lucií Závodné. Před samotným položením asfaltového povrchu byla ještě nově položena a částečně prodloužena dešťová kanalizace od pana Fárka až na konec ulice k paní Závodné. Pokládka 97 m dlouhé kanalizace vyšla obec na 227 000 Kč včetně DPH. Aby se nový asfalt nemusel hned po roce narušovat či rozkopávat, tak si ještě na poslední chvíli do tělesa komunikace uložili ke svým rodinným domkům vodovodní přípojky pan Aleš Pink a pan Břetislav Závodný. V dolní části od pana Krpce až po pana Hradečného byl kraj komunikace nově osázen silničními obrubníky a přídlažbou (cca 205 m — cena 275 000 Kč včetně DPH). Sklon komunikace se překlopil k těmto obrubníkům, aby dešťová voda z povrchu vozovky byla odváděna silničními vpustmi do stávající dešťové kanalizace. Celkové náklady asfaltového povrchu v délce

cca 800 m byly ve výši 2 350 000 Kč včetně DPH. Takže kompletní oprava komunikace se vším všudy (dešťová kanalizace, obrubníky, asfaltový koberec, výškové úpravy kanalizačních šachtic, vodovodních šoupátek atd.) stála bez mála 2 860 000 Kč včetně DPH a byla kompletně hrazena z rozpočtu obce Metylovice.

Po letošní investici do nové komunikace zbývá v Pasekách snad už jen opravit úsek cesty nad vodárnou směrem k panu Talavaškovi a vyměnit vedení plus lampy veřejného osvětlení, ale jinak asi již mají občané žijící v této lokalitě obce vybudované (plynovod, vodovod, kanalizace) a opravené (cesty, rozhlas) vše. Kéž bych tohle mohl říct o všech částech obce.

Druhou velkou investicí obce v letošním roce byla 1 km dlouhá oprava ulice Čupovice, včetně spojnice s ulicí Pajurkovice (naproti Sokolovny). Zde celkové výdaje dosáhly výše 2 315 000 Kč včetně DPH.

Ke konci prázdnin byla dále provedena firmou Jan Vymazal oprava střešního pláště difúzní folií budovy mateřské školy, včetně zateplení (polystyren 16 cm), nového hromosvodu, oplechování atik, všech rohů a koutů vliplanylovými plechy vše v hodnotě 408 000 Kč včetně DPH. Dále firma ADAM KOPŘIVA STAVBY, s.r.o. položila na stávající parkovací plochu před branou mateřské školy zámkovou dlažbu a dala tak vznik sedmi parkovacím místům. Zároveň zámkovou dlažbou byl nahrazen i nevzhledný betonový příjezd do mateřské školy. Tyto úpravy si vyžádaly investici ve výši 172 000 Kč včetně DPH.

Po metylovské pouti rovněž započaly výkopové práce na prodloužení vodovodu „Metylovice — u hřiště“. Jednalo se o položení nového 330 m dlouhého vodovodního řadu DN 80, jež se napojil u pana Duroně na stávající vodovod s horním tlakovým pásmem a končí nad hřištěm naproti Aloise Merty. Cena díla činila 468 000 Kč včetně DPH. Na nový vodovodní řad se tak budou moci napojit rodinné domky, které byly doposud závislé na pitné vodě ze svých studní. Vodovod mohou dále využívat i místní hasiči při pořádání hasičské soutěže nebo při konání jejich tréninků. Mají tak možnost brát vodu z nového zdroje — podzemního hydrantu, nacházejícího se na trase vodovodu u fotbalového hřiště. Také zázemí SK Metylovice, jež v současné době odebírá vodu ze své přípojky zřízené u paní Míčkové, se může v budoucnu přepojit na nové vedení.

Změna jízdního řádu

Od 9. 12. 2012 bude platit nový jízdní řád.
Připomínky můžete podat na obecní úřad do 31. 10. 2012.

Má správné topení v domácích kotlích význam?

Přichází další topná sezóna a je tak vhodné se zabývat otázkou, zda-li má smysl řešit správnost topení v kotlích na tuhá paliva především s ručním přikládáním, které jsou používány především v rodinných domech a co si pod tím vůbec představit. Co asi bude každého především zajímat je především otázka ekonomická, kolik bude stát topná sezóna v nákladech na palivo. Určitě bude dále důležitý komfort topení, ani ne tak ovlivněný teplotou ve vytápěných prostorech, ale především daný nutností

opakovaného přikládání do kotle. Posledním důležitým bodem by měla být otázka ekologická, kolik škodlivin při topení vyletí komínem. Může být překvapivé, jak hodně spolu uvedené tři body souvisí. Platí totiž zjednodušená úměra, že čím méně škodlivin je komínem vypouštěno, tím probíhá spalování s vyšší účinností (menší spotřebou paliva) a tím pro uživatele levněji. A tady bychom měli zpozornět, neboť **správnost topení ovlivňuje u kotlů s ručním přikládáním především uživatel!**

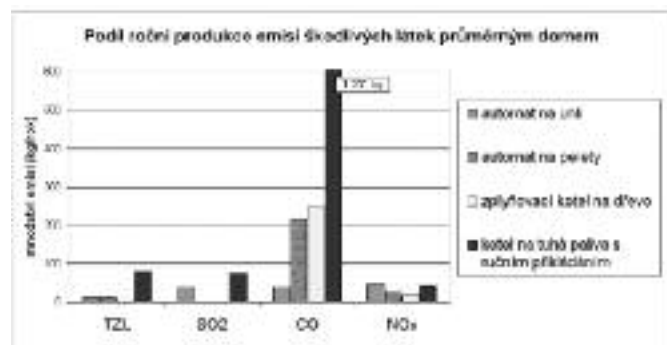

Metylovice v zimě 2011

Každý by se měl v základu zamyslet nad úrovní tepelné pohody, jestli opravdu potřebuje obydli vytápět na 26 °C a více. Je to jen o tom, kolik nás to bude stát? Určitě ne, neboť souvisejícím dopadem je změna celkového množství produkovaných škodlivin. Pokud však navíc topíme (myšleno příkládáme) nesprávným způsobem, pak množství vyprodukovaných škodlivin může být několikanásobně větší než je díl potřebného paliva. A když už mluvíme o škodlivinách spojených s topením v kotlích na tuhá paliva s ručním příkládáním, jsou vůbec něčím zásadním, abychom se jimi nějak zabývali? Je možné, že si řada obyvatel Metylovic zvykla na tradiční zimní pohled na obec a nespátuje v něm nic špatného. Domnívám se však, že to tak obecně pravdou není, protože většinou je nadbytečný dým mimo zdravotních dopadů pachově nepříjemný a přitom stačí málo, aby se situace změnila. Ale je těch škodlivin moc nebo ne?

Metylovice a množství škodlivin z domácích kotlů na tuhá paliva

Mezi základní škodlivé látky jsou považovány emise oxidu uhelnatého, oxidů dusíku, oxidů síry a tuhých znečišťujících látek (TZL). Průměrný rodinný dům má tepelnou ztrátu okolo 15 kW a používá prohořivací kotel s ručním příkládáním na tuhá paliva — spalovací vzduch je veden skrz pevný rošt k palivu. Takový dům vyprodukuje za topnou sezónu cca 145 kg TZL při spalování uhlí. Na obrázku Porovnání množství škodlivin je vidět, že kotel s ručním příkládáním má v průměru násobné množství škodlivin než zbylé nejmodernější typy kotlů vč. kotlů na dřevo (pelety z dřevní hmoty). Uvedené hodnoty platí pro optimální/správný provoz kotlů.

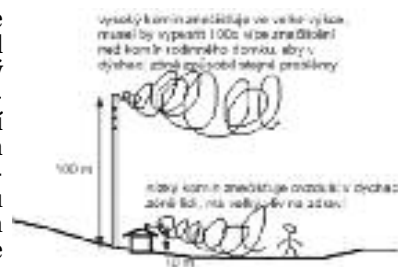
Porovnání množství škodlivin dle typu kotle

V Metylovicích je 601 domů. Z toho přibližně 51 % využívá na vytápění plynové nebo elektrické kotle, 9 % topí dřevem a zbývajících 40 % domů je vytápěno uhlím s cca rovnoměrným rozdělením na černé a hnědé, podíl koksu je malý. Lze tedy odhadnout, že cca 250 domů je vytápěno palivy s jednoznačně škodlivými emisemi, které tak způsobují prakticky veškeré znečištění v obci v topné sezóně. Celkové množství vyprodukovaných emisí tuhých znečišťujících látek tak dosahuje hodnoty přes 9 t/rok TZL. Porovnejme si tuto hodnotu s blízkými průmyslovými podniky.

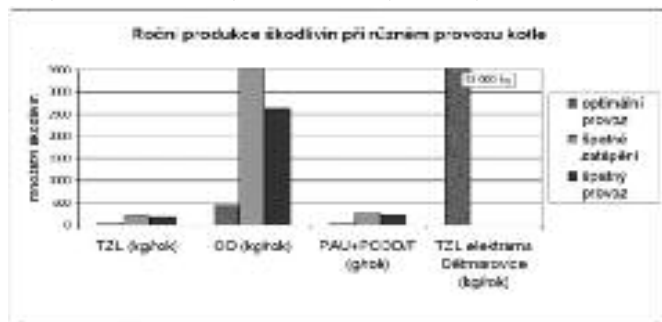
Podnik	Množství emisí TZL (t/rok)
Biocel Paskov	36
Metylovice	9
Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.	6
Dalkia Česká republika, a.s. – Teplárna Frýdek-Místek	5
GIF F a.s. - Slévárna	4
Mayr-Melnhof Holz Paskov s.r.o.	3
ArcelorMittal Frýdek-Místek a.s. (dříve Válcovny plechu - technologie+podniková teplárna)	1

Emisemi TZL Metylovice předčí mimo Biocel Paskov všechny blízké velké průmyslové podniky. Je důležité si uvědomit, že porovnáváme roční emise, kdy provoz u podniků je během celého roku stálý. Naopak u Metylovic škodlivé emise vznikají pouze v topné sezóně a vlivem nízkých komínů rodinných domů zůstávají v úrovni pobytu osob a rozptýlují se výrazně pomaleji. V topné sezóně je tak množství emisí TZL a jejich dopad na zdraví obyvatel v obci výrazně vyšší než je situace po celý rok v úrovni vysokých komínů uvedených podniků.

Situace se dále zhoršuje v případech, kdy uživatel topí v kotli nesprávným způsobem. V tomto případě se celkové množství škodlivin vypouštěných z komína zvýší 6–8 násobně proti správnému topení. V přiloženém obrázku je vidět, že se zvýší především emise oxidu uhelnatého (jedovatý plyn) a násobně se zvýší emise PAU+PCDD/F, což jsou látky s prokazatelným rakovinotvorným působením již v malých koncentracích.

Rozptýl škodlivých látek

Porovnání množství škodlivin dle kvality topení

Co s tím?

Z výše uvedeného vyplývá, že v případě Metylovic je vliv domácích, správněji řečeno lokálních, kotlů v rodinných domech na kvalitu ovzduší v topné sezóně enormní a zhoršení kvality ovzduší je takové, že jej nemůže vyvážit ani čisté ovzduší v létě. Jak je možné vidět jak v realu tak na přiložené fotografii, je situace dále zcela zbytečně zhoršována tím, že v kotlích není jak zatápěno tak dále topeno vždy správným způsobem. Kotle pak palivo nespálují, ale zplyňují. Důkazem je hustý dým valící se z řady komínů, který obsahuje ty nejnebezpečnější látky. Zároveň dochází k výraznému snížení účinnosti kotle a tím zvýšení nákladů na palivo. A zdraví dnes rozhodně také již není levnou položkou. Lepší ekonomické podmínky, než současné, by jistě přispěly k většímu rozsahu zateplení domů a výměny oken. Je však důležité říci, že výměnou starého kotle na tuhá paliva za moderní s automatickým režimem dojde k takovému zlepšení účinnosti, že návratnost této investice je několikrát rychlejší než návratnost investice do zateplení. A v této době lze stále využít dotace Moravskoslezského kraje na výměnu kotlů na tuhá paliva v rodinných domech, viz. www.lokalni-topeniste.cz.

Správné topení je když:

- je spalováno vhodné palivo (ne mokré dřevo a nekvalitní uhlí) a ne nevhodné materiály (plasty, odpadky, koberce, stará okna a dveře, ...),
- není snižován výkon kotle přílišným přivřením přívodu vzduchu nebo odvodu spalín (snižuje se účinnost a je navyšována produkce škodlivin),
- je zkontrolován a vyčištěn komín, který pak má dostatečný tah,
- jsou pravidelně příkládány menší dávky paliva — kotel není zahlcen jednorázovým přiložením dávky „na půl dne“.

Při dodržení uvedených zásad bude kotel provozován s nejvyšší účinností a zároveň nejnižšími škodlivými emisemi. Každý má možnost dodržováním uvedených zásad přispět ke snížení svých výdajů a ke zlepšení kvality svého života. Pokusíme se o to všichni? Děti, které se zúčastnily Dne Země, měli otázku vhodného paliva již správně vyřešenou. A co dospělí, přidají se?

Podklady, informace

Veškerá uvedená data pocházejí z projektů realizovaných Výzkumným energetickým centrem na Vysoké škole báňské — Technické univerzitě Ostrava, dále ze zdrojů ČHMÚ, Moravskoslezského kraje a za spolupráci děkují Ing. Radimu Seibertovi.

Další informace k správnému topení, včetně výukového 6-ti minutového videa, můžete najít na webu <http://vec.vsb.cz/cz/zkusebna/edukativni-show-smokeman-zasahuje.html>, nebo stačí vyhledat spojení Smokeman zasahuje.

Jan Koloničný

Září v metylovské školce

Tak, a už je zase září, slunce ještě pořád září. Na podzim to nevypadá, i když občas listí padá. Je to léto, ale babí! Pavouci své sítě staví. A když na ně padne rosa, rozzáří se i ta vosa.

Prázdniny opět utekly jako voda a je tu další školní rok, v němž naše školka přivítala 48 dětí, nově již ve dvou samostatných třídách. Starší děti navštěvují oddělení s názvem „medvídci“ a naši nejmenší oddělení „krtečky“. První dny ve školce byly plné očekávání hlavně pro děti „nováčky“. Na začátku školního roku se děti seznámily s novým prostředím, některé poznaly nové kamarády a nechybělo ani seznámení s bezpečnostními pravidly při pobytu v MŠ, na zahradě i na vycházkách. Za příznivého počasí využíváme pobyt na zahradě, která poskytuje dětem celoročně dostatek prostoru pro pohybové činnosti i hry nebo poznáváme blízké okolí mateřské školy a přírodu. Předškolní vzdělávání dětí probíhá podle základního denního režimu, týdenní řízenou činnost máme rozdělenou do několika aktivit, např. hudebně pohybových, kde se děti učí nejen nové písně, ale také se seznamují s hudebními nástroji a v rámci tělovýchovných chvilke a relaxačních cvičeních si protahují celé tělíčko. Ve výtvarné činnosti děti kreslí zážitky z prázdnin, vyráběly dráčky, které si vybarvily podle svých představ a rozvíjely si tak nejen fantazii, ale procvičovaly také jemnou motoriku ruky.

Pro děti z MŠ je během celého školního roku připravena celá řada akcí, divadélek a kroužků. Již během září jsme stihli navštívit Divadlo loutek v Ostravě, kde jsme zhlédli představení „Broučci“, inspirované známým českým autorem Janem Karafiátem. Děti měly možnost sledovat každodenní příběhy „broučků“ a jejich prožívání přírodních cyklů — od večera do rána a od jara do zimy. V budově MŠ se konala také odpolední zářijová dílna Markéty Macháňové, kdy maminky společně s dětmi zdobily svícen barvami na sklo nebo nalepovali na hrnečky různé dekorace květinového stylu.

Věřím, že nový školní rok přinese dětem mnoho radosti, krásných okamžiků i nových zážitků a kamarádů. Renata Ivánková, vedoucí učitelka MŠ.

Mezinárodní den evropských jazyků

Také letos jsme v naší škole oslavili Mezinárodní den evropských jazyků, který připadá na 26. září. Projektu se zúčastnila celá základní škola.

Žáci první třídy se seznámili s jazykem nám nejbližším, a to se slovenštinou. Prváčci vyrobili slovenskou státní vlajku, skládali puzzle slovenského státního znaku, dověděli se něco o životě lidí na Slovensku, zejména o chovu oveček a výrobě tradičních slovenských sýrů — jako je korbačík a parenica. „Ty jsme si také ukázali, ochutnali a vyrobili z modelovací hmoty,“ řekla paní učitelka Liberdová. O tom, jak nám je slovenština blízká, se žáci přesvědčili na ukázkách říkánek. „Každý žák si vyzkoušel říci, na začáteční písmenko svého jména, jednu slovenskou říkanku,“ dodává paní učitelka Liberdová. Pro zajímavost uvádím krátkou ukázkou:

*„J — jako Jakub
Javorové koryto,
v tom koryte jelito,
pri jelite mačka,
bola zabíjačka.“*

Žáci druhé a třetí třídy nahlédli do romské kultury. Nejdříve se dověděli něco málo o původu Romů, na mapě zkoumali, odkud k nám Romové přišli, malovali romskou vlajku. V písních, jak lidových, tak moderních, si poslechli romský jazyk. Seznámili se s romskou slovní zásobou na téma — rodina, kterou znázornili výtvarně. Dále byla připomenuta tradiční romská řemesla, např. hrnčířství, kovářství, košíkářství, věštění budoucnosti, aj. Tato řemesla poté žáci předvedli pantomimou. Při této příležitosti nechyběly ani krásné romské pohádky, plné kouzel a záhad, lásky a zrady. O Romech se traduje, že každý Rom umí zpívat anebo aspoň tančit, a proto závěr celého „romského“ dopoledne byl věnován právě zpěvu a tanci.

Žáci čtvrté a páté třídy navštívili hned tři státy EU — Francii, Španělsko a Německo. Seznámili se s jazykem a tradicemi těchto států. Poslechli si státní hymny, malovali státní vlajky, zavítali do

hlavních měst a „prohlédli si“ neznámější památky. „Pro většinu žáků byla nejzajímavější ta část dopoledne, která se týkala národní kuchyně,“ řekl pan učitel Prokop. A tak se děti seznámily s tradičními jídly jako je Eintopf, Ratatouille a Paella. Jarmila Faldynová

Výuka angličtiny moderními metodami

Novinky ve výuce angličtiny čekají od září na děti z mateřské a základní školy v Metylovicích.

V rámci posílení jazykové gramotnosti žáků došlo v základní škole v Metylovicích ke změně stávajícího školního vzdělávacího programu Dobrá škola — cesta do budoucnosti.

V prvním ročníku je jedna vyučovací hodina týdně věnována výuce anglického jazyka podle nejnovějších materiálů nakladatelství Oxford University Press — Happy House 1. Práce v hodinách navazuje na výukový materiál COOKIE AND FRIENDS, s nímž se naši prvňáčci seznámili již v mateřské škole. Inovované materiály nakladatelství OUP HAPPY STREET 1 budou využity i ve třetím ročníku. Jazyková výuka v páté třídě bude probíhat podle učebnice PROJECT. Čtvrté třídy začnou pracovat s těmito učebnicemi od pololetí. Naším cílem je modernizovat jazykové vzdělávání tak, aby všechny děti naší základní i mateřské školy již od příštího školního roku měly k dispozici nejmodernější učebnice renomovaného nakladatelství OUP. Přímá aktivní spolupráce s nakladatelstvím Oxford University Press je pro naši školu zárukou kvalitní metodické pomoci.

V mateřské škole byly vytvořeny podmínky pro postupnou jazykovou výuku v každém z oddělení v oddělených skupinách tak, aby se respektovaly věkové zvláštnosti dětí a došlo k postupnému rozvoji jazykových znalostí.

Renata Spustová

Informace ze školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy a Mateřské školy v Metylovicích. Nachází se v přízemí budovy školy. Družina je určena pro žáky 1. — 5. třídy. Možnost navštěvovat ŠD využívají i žáci, kteří nejsou přihlášení k trvalé docházce.

Školní družina je součástí výchovně vzdělávacího systému, který zabezpečuje žákům náplň volného času v době před nebo mezi školním vyučováním a odpoledne před odchodem domů nebo do jiných aktivit.

Ve školním roce 2012/2013 navštěvuje školní družinu 33 dětí z toho 20 je přihlášeno k trvalé docházce, zbytek navštěvuje ŠD pouze v ranních hodinách.

V letošním roce došlo k malým změnám jak ve vybavení družiny, tak i v aktivitách a náplni práce ŠD.

Dětem byl do školní družiny pořízen koberec, na kterém si mohou hrát a každou středu v době od 13.00 — 14.15 mají možnost navštěvovat kroužek kytary a zpěvu pod vedením vedoucí vychovatelky Naděždy Rekové, o který je zájem hlavně u děvčat z druhého až pátého ročníku. V následujících měsících, pokud bude zájem ze strany dětí, bude realizován kroužek „Tvořivá dílna“.

Díky spolupráci s rodiči přejeme dětem, aby prožily ve školní družině pohodový školní rok a budeme dbát na to, aby kromě organizovaných činností měly děti dostatek času na odpočinek, relaxaci a prohlubování kamarádských vztahů,

Ved. ŠD Reková Naděžda

Kultura

Cesta k RYBNÍKU BRČÁLNÍKU 2012

V sobotu 29. září 2012 pořádal kulturní výbor obce Metylovice „CESTU K RYBNÍČKU BRČÁLNÍKU“. Sraz byl v 15.00 před sokolovnou. Zde byly děti rozděleny **Hastrmanem** (Vavřín Michalec) do skupin a postupně se vydávaly na předem označenou cestu. Trasa vedla tentokrát přes ulici Pajurkovice, na jejím konci se sešlo na Čupovice, poté k vrbkám, polem a lesíkem směrem na fotbalové hřiště. Během cesty potkávaly děti postavy z pohádek a plnily různé úkoly, za něž byly náležitě odměněny.

Hned na prvním stanovišti dětem nahnal hrůzu **VLK** (Jaromír Kopčák). I přes dětské uplakané oči vzaly všechny děti odvahu a společně s **MYSLIVCEM** (Bohumír Kopčák) stříleli vzduchovkou do terče. Za odměnu dostaly od **ČERVENÉ KARKULKY** (Jana Pavlásková) buchtu a čaj.

Jako druží v pořadí byli připraveni **ČERT a KÁČA** (Radomír Kulhánek, Martina Mertová), u nichž se jízdou na trakaři pobavili i rodiče. Tradičně vrba u potůčku patřila **VODNÍKOVÍ** a **VÍLE** (Milan Němec, Zuzana Bílková), u kterých se děti pobavili vysvobozováním dušiček ze starých hrnců pomocí doma vyrobené udice. S následujícími **INDIÁNY** (Leona Pavlásková, Kristýna Žiškova) si děti mohly zastřílet z luku. Jako další byli

připraveni **PIRÁTI** (Kateřina Štarchoňová, Věra Kosňovská), kde děti musely se zavázanýma očima pomocí lana hledat truhlu s pirátským pokladem v podobě čokoládových dukátů.

Šesté stanoviště obsadila snad nejznámější pohádka **SNĚHURKA a TRPASLÍK** (Tereza Žiškova, Karel Bartoněk), kde děti musely řezat dřevo. Dále je na trase čekal **DRAK a PRINCEZNU A KOMORNOU** (Hana Praussová, Zdeňka Závodná), jejichž úkol spočíval ve skládání obrázků pohádkového pexesa. Předposledními postavami byli **KRÁL A ŠAŠEK** (Zbyněk Drastich a Radomír Kozel). Na tomto stanovišti bylo úkolem se trefit vodní pistolí do šaškové dřevěné podobizny. Pak už na děti čekal u rybníku Brčálníku **RÁKOSNÍČEK S ŽABOU**. (Otakar Kulhánek, Ondřej Němec). Ti rozdávali dětem párky, které si pak společně opekly. Trampolína, která představovala rybník Brčálník, byla dětem zakoupěna z vydělaných prostředků z předchozích kulturních akcí.

Počasí se vydařilo, možná i proto přišlo bez mála 50 dětí, což nás potěšilo. Tímto děkuji v první řadě nejen všem lidem, kteří se na této akci podíleli, ale i zúčastněným dětem a rodičům, jež přišli na cestu k rybníku Brčálníku.

Leona Pavlásková

Spolky

10. ročník memoriálu ONDŘEJE ŠPRLY v kopané mládeže

Ve čtvrtek 5. července Sportovní klub Metylovice, oddíl kopané v rámci oslav 100 let od založení SOKOLA v Metylovicích pořádal již 10. ročník memoriálu Ondřeje Šprly v kopané mládeže, tentokrát pro ročník narození 1995 a mladší. Turnaj byl obsazen kvalitními soupeři, proto měly i Metylovice několik posil z MFK Frýdek-Místek. I v letošním ročníku měl přívlastek mezinárodní, protože se ho zúčastnili i mladší dorostenci ze Slovenské Korně. Kromě nich tu byli hráči ze Staříče, účastníci krajského přeboru dorostu a pod hlavičkou MFK Karviné mužstvo 16ti letých, kteří hrají moravskoslezskou dorosteneckou ligu za Karvinou, Baník Ostrava, Hlučín nebo Sigmu Olomouc — kamarádi a zároveň bývalí spoluhráči Lukáše Kulhánka z fotbalových let ve Vítkovicích. Turnaj se hrál systémem každý s každým 2 krát 25 minut a Metylovičtí v něm neokusili hořkost porážky. Poprvé v historii zvítězili a mohli si tak převzít od starosty Lukáše Halaty pohár za 1. místo. Nejdříve porazili favorita turnaje z Karviné 2:1, potom se stejným skóre zdolali Staříč a nakonec ve vypjatém zápase s Kornou remizovali 1:1. O vstřelené branky se podělili Hill (3) a Farský (2).

Konečné umístění v turnaji :

1. Metylovice	5:3	7 bodů
2. Karviná	18:10	6 bodů
3. Korná	3:5	4 bodů
4. Staříč	8:16	0 bodů

Všechna mužstva byla oceněna poháry, diplomy a dalšími cenami, které věnoval SK Metylovice a sponzoři tohoto turnaje. Kromě toho byli vyhodnoceni i nejlepší hráči z každého družstva a nejlepší střelec turnaje. Z Metylovických byl oceněn Smolík Jan, střelcem turnaje s 5-ti vstřelenými brankami byl Molnář Glanco z Karviné. Utkání řídili střídavě jako hlavní rozhodčí pan Němec Petr a pan Pekárek Pavel, jejichž účast na tomto turnaji se stala již tradicí.

Poděkování za bezproblémový průběh turnaje, kde měli hráči, trenéři, funkcionáři a fanoušci připravené bohaté občerstvení a pohoštění, patří všem, kdo se na jeho průběhu podíleli. Děkujeme taky personálu restaurace na hřišti, v čele s Radimem Tomáškem za perfektní zázemí včetně připraveného stravování pro hráče a další hosty. A konečně děkujeme moc všem našim sponzorům za jejich vstřícnost, věcné a finanční dary určené pro tento prima turnaj.

Za oddíl kopané R. Kulhánek

Nábor mladých fotbalistů

Sportovní klub Metylovice, oddíl kopané provádí nábor kluků a děvčat do benjamínků, mladší a starší přípravky v kopané od 5 do 11 let vždy v úterý a čtvrtek od 15 do 16 hod na fotbalovém hřišti, v případě nepříznivého počasí v místní Sokolovně.

Kontakt:

SK Metylovice — oddíl kopané
739 49 Metylovice 466

Radomír Kulhánek 605 245 640
Zbyněk Drastich 737 315 503

Zpráva o konání 58. ročníku „memoriálu Miloše Čupy a Mirka Bílka“ v odbíjené mužů

Pořadatel: SK Metylovice, volejbalový oddíl

Datum konání: neděle 26. srpna 2012 — kategorie mužů

Účast a pořadí družstev: Pozvání proběhlo informací ve VISu na stránkách ČVS a osobními pozvánkami na turnaji v Raškovicích v předchozím týdnu. Účast 9 družstev. Pro silné ranní přehánky a zatopené hřiště proveden přesun do domácí tělocvičny a dvou tělocvičen v Palkovicích a odehrána utkání v jedné čtyřčlenné a pětičlenné skupině systémem každý s každým na dva sety. První dva ze skupin postupovali do semifinále a vítězové se utkali ve finále o 1. a 2. místo, poražení pak o 3. — 4. místo. Závěrečná utkání byla vzhledem k umoučenému počasí odehrána na venkovních antukových kurtech. Celkem bylo odehráno 20 utkání, které řídili 4 kvalifikováni rozhodčí.

1. Lignum Morávka
2. SK Metylovice A
3. Akopumy (Slovensko)
4. VK Ostrava junioři

Pořadí na dalších místech: 5.— 6. místo Sok. Palkovice, VK Kopřivnice
7.— 8. místo ŠSK Beskydy A,
SK Metylovice B
9. místo ŠSK Beskydy B

Vklad družstev: 400 Kč

Hlavní rozhodčí: pan Ing. Pavel Petrovský

Ostatní údaje: Hráno od 9 hodin do 16.30 hod za proměnlivého počasí ve třech tělocvičnách a finále na 2 kurtech. Každé družstvo si pochutnalo na tradičních koláčích. První čtyři družstva obdržela diplomy a dárkové balíčky věnované sponzory volejbalového oddílu Ing. Alešem Příbylou a firmou Oasa Computer Vl. Míčka. Vítězové přebírali rovněž putovní pohár. Turnaje se účastnilo okolo 60 hráčů. V průběhu dne se přišlo podívat okolo 100 diváků, kteří viděli řadu velmi kvalitních výkonů, zejména v semifinálových a finálových utkáních na venkovních hřištích.

Ing. Lumír Hajdušek, ředitel turnaje

Metylovice 2. 9. 2012

Volejbal v Metylovicích

Stejně jako v minulých letech začínají počátkem října mistrovské soutěže pořádané Krajským volejbalovým svazem. I v našem oddíle volejbalu vrcholí přípravy pro co nejlepší zahájení. Opět hrají v KP 1. třídy naši muži, v KP 2. družstvo žen a rovněž družstvo juniorek, letos v konkurenci devíti družstev. Utkání budou probíhat o sobotách a nedělích v naší Sokolovně od října do dubna příštího roku vždy formou dvojzápasů s počátkem prvního utkání v 10 hodin.

Věříme, že naši věrní příznivci nás přijdou povzbudit. Rodiče našich nejmladších volejbalových členů — žáků a minivolejbalu — podívejte se, aby nám pravidelně vždy v pondělí a čtvrtek od 16.30 hodin do 18.00 vaše ratolesti dorazily na trénink, aby jejich zapojení do sportovní činnosti pomohlo k jejich tak potřebné pohybové činnosti a růstu jejich výkonnosti. Vždyť i Okresní soutěže mládeže začínají již 6. 10. prvním turnajem.

Pro odborné vedení tréninku na základě nejnovějších poznatků máme vyškolené trenéry, kdy Kuba Farný byl o prázdninách s nejlepšími 3 žačkami oddílu na kempu Volejbalové Akademie v Luhačovicích, pod vedením předsedy ČVS Zdeňka Haníka.

Největší úspěchy o prázdninách — 3. místo a pohár družstva juniorek na turnaji ve Frýdlantě n/Ostravicí (celkem 11 družstev) a dále 2. místo mužů na domácím turnaji 58. ročníku Memoriálu Miloše Čupy a Mirka Bílka (9 družstev)

.....

Z klubu seniorů

6. září 2012 se metylovští senioři sešli na hřišti na smažení placků. Obětaví organizátoři nastrouhali 20 kg brambor. Nejprve byly zkušebně usmaženy 4 placky, aby se dochutily. 36 seniorů, kteří přišli, je důkazem, že to zřejmě děláme dobře, všem totiž náramně chutnalo.

V. Michalec

.....

Tenisový turnaj

2. ročník tenisového turnaje si ženy z SPV Metylovice domluví na neděli 9. září. Pozdní termín tentokrát dosti poznamenal startovní listinu. Přihlásilo se pouze 6 hráček, které vytvořily 3 dvojice v následujícím složení: Katka Štarchoňová a Líba Kellerová, Vladka Drastichová a Běla Mačejovská, poslední dvojici tvořily Iva Mališová a Růža Vrbová.

Důslednou rozhodčí nám byla Martina Mertová. Bedlivě sledovala každý míček :-D

Po perných bojích, plných krásných výměn, zvítězila dvojice Katka a Líba. Druhé místo obsadily Vladka s Bělou a třetí Iva s Růžou. Vítězkami ale staly všechny přítomné hráčky, neboť dokázaly, že jim pohyb není cizí. A přitom si ze sebe ještě udělaly srandu, všechny byly oděny v dobových kostýmech, ať už z dob dávno minulých, či současných.

Myslivecká stránka

Dnes si povíme něco o ptácích a jejich způsobu života.

Srovnáme-li si způsob života savců a ptáků, dojdeme k závěru, že ptáci jsou po této stránce skupinou mnohem zajímavější. Snad je to tím, že jich na světě žije mnohem víc druhů než savců, že mají tak záviděníhodné zařízení jako jsou křídla, a snad také tím, že výchova jejich mláďat je komplikovanější. A tak nás vůbec nepřekvapí zjištění, že i v boji o život a v boji o zachování jedince a druhu, je u nich mnohem více zajímavostí, a že se před nebezpečím dovedou bránit tolika rozmanitými způsoby.

Nejdůležitější ochranou ptáků před útokem jsou křídla. V případě napadení jim slouží k úniku před různými predátory. Tím ovšem není řečeno, že ptáci vždy odolají útokům. Je-li pták neopatrný a nepostřehne-li blízkosti se nepřítele, pak mu nepomohou ani sebelepší křídla. A tu se dostáváme k dalšímu obrannému prvku, k postřehu. Ptáci mají skutečně vynikající zrak, může jim ho závidět každý živočich i člověk. Jejich oko je doslova přeplněno zrakovými buňkami a umožňuje jim postřehnout i nepatrný pohyb na neuvěřitelnou vzdálenost. Vzpomeňme jak hmyzožraví ptáci loví hmyz. Je opravdu zajímavé, jak dovedou ve šterbinách kůry, větvích nebo listech najít i tak malé tvory, jako jsou mšice, různé larvy a housenky. I při tom jim pomáhá výtečný zrak. Dokonalost zraku si plně uvědomíme, když budeme pozorovat lovení jiřičku, vlaštovku nebo rorýse. Prudkým letem, často rychlostí několika desítek kilometrů v hodině, se řítí vzduchem a přesto dovedou postřehnout drobný létající hmyz. A nejen postřehnout, ale i ulovit.

Zrak a křídla jsou dvě nejdůležitější zbraně ptáků. Neslouží pouze k ochraně před nebezpečím, ale i k útoku a lovení kořisti. Slučují v sobě prvek útočný a obranný.

Peří ptáků, mnohdy tak nádherná zbarvená pokrývka těla, slouží nejen k ochraně těla před chladem a k létání, ale také jako maskovací plášť před nebezpečím. Spatří-li např. bažant blízkost se nebezpečím, zpravidla hned neodlétá, ale přitiskne se do oranice, splyne s okolím a vyčkává. Mnohdy nechá nepřítele projít v těsné blízkosti aniž se pohne, jindy zase před ním vzlétne na poslední chvíli. Jsou i ptáci žijící ve větvích stromů, kteří jsou často velmi pestrě zbarvení. I jejich pestré barvy splývají s okolím. Ne-prozradí-li se pohybem, pak těžko postřehnete ve větvích sojku, žluvu či stehlíka.

Je však pravdou, že peří samic nebývá ve většině případů tak pestré jako u samečků. Důvod je prostý: samice přebírají největší zodpovědnost za zahřívání vajec i mláďat. Bývají z bezpečnostních důvodů zbarveny tak, aby splynuly při sezení na vejcích s okolím a zbytečně na sebe neupozorňovaly.

Mnozí ptáci se nespolehají jen na ochranné zbarvení perí, ale zdůrazňují je ještě zvláštním držení těla. Snaží se napodobit pahýly uschlých pařezků, suché větve.

K ochraně a ovšem i k útoku nebo k uchopení kořisti slouží i nohy, prsty, drápy a zobák. Jak je ptáci používají je celkem známé. Největší ptáci jako např. labutě či orli dovedou jako zbraně používat i křídla, v nichž mají velkou sílu.

Za MS jednatel

HON®
Dřevěná
okna a dveře

www.okna-dvere.cz

**Chcete
NOVÁ DŘEVĚNÁ
EUROOKNA?**

VYBORNÉ TEPELNÉ IZOLACNÍ VLASTNOSTI
VHODNÉ I PRO NÍZKOENERGETICKÉ A PASIVNÍ DOMY
DŘEVĚNÁ OKNA VYSOKÉ KVALITY ZA VÝHODNOU CENU

HON-okna, dveře, s.r.o.
Jarkovická 7
746 01 Opava-Vlašstovičky
tel.: 563 793 424
e-mail: hon@okna-dvere.cz

KRMÁŠOVÁ ZÁBAVA

se skupinou

KRAKATIT

sobota 3. listopadu 2012

METYLOVCE SOKOLOVNA

od 20 hodin

KRMÁŠOVÁ ZÁBAVA

od 17 hodin

se skupinou

DVA A ČAS

pondělí 5. listopadu 2012

METYLOVCE - SOKOLOVNA

*** VSTUPNÉ 50 Kč *** NETRADIČNÍ TOMBOLA ***

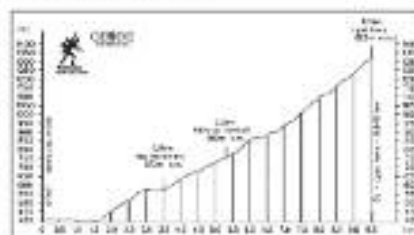
Ve dnech 7. 9. až 9. 9. se uskutečnil extrémní horský přechod Beskyd — Beskydská sedmička, kterého se zúčastnili v kategorii hobby za tým „Bokuko“ tři členové oddílu kopané ve složení T. Boháč, O. Kulhánek a P. Smilovský. Celá trasa hobby měla výškové převýšení 4930 m na 87 km a vedla z Třince přes „sedm hlavních vrcholů Beskyd“, (Velký Javorový — 1031 m, Ropice — 1082 m, Travný — 1203 m, Lysá hora — 1324 m, Smrk — 1276 m, Čertův mlýn — 1205 m a Radhošť — 1129 m) do Frenštátu pod Radhoštěm. V celkové kategorii hobby bez omezení věku soutěžilo 2 088 účastníků v 965 týmech. Do cíle došlo po nezkrácené trati hobby v povoleném časovém limitu 30 hod celkem 579 týmů, přičemž čas nejrychlejšího týmu byl 13h:33m:28s. Tým „Bokuko“ obsadil v celkovém pořadí 84. místo v čase 19h:56m:29s.

Autor: Bokuko tým

Triumf Rudolfa Malíše a Jana Habernala

Složení jela v měřících zbrojích, i letos zastavil Rudolf Malíš (číslo 101) a Jan Habernal (číslo 102) v cíli. Malíš a Habernal v cíli obsadili první místo v kategorii hobby.

Složení jela v měřících zbrojích, i letos zastavil Rudolf Malíš (číslo 101) a Jan Habernal (číslo 102) v cíli. Malíš a Habernal v cíli obsadili první místo v kategorii hobby.

Pro účastníky seriálu v letech 2009 a 2011. V roce 2011 se seriál uskutečnil v kategorii hobby. V roce 2009 se seriál uskutečnil v kategorii hobby. V roce 2011 se seriál uskutečnil v kategorii hobby. V roce 2009 se seriál uskutečnil v kategorii hobby.

Seriál se uskutečnil v kategorii hobby. V roce 2011 se seriál uskutečnil v kategorii hobby. V roce 2009 se seriál uskutečnil v kategorii hobby. V roce 2011 se seriál uskutečnil v kategorii hobby.

Seriál se uskutečnil v kategorii hobby. V roce 2011 se seriál uskutečnil v kategorii hobby. V roce 2009 se seriál uskutečnil v kategorii hobby. V roce 2011 se seriál uskutečnil v kategorii hobby.

V pořadí 84. místo v čase 19h:56m:29s. Tým „Bokuko“ obsadil v celkovém pořadí 84. místo v čase 19h:56m:29s.

Nabídka zemní práce

- Obkopávání budov
- Izolace základů domů
- Zemní a výkopové práce strojem výkopy, základy, přípojky, bazény, podklady pod zámkové dlažby, chodníky, terénní úpravy

Tel: 774 681 700, 775 637 265

ŽUMPA 12 m³ — 37 500 Kč 1 — komorová železobetonová
cena včetně dopravy do 20 km od Frýdku-Místku, výkopu, osazení, zahrnutí.
Tel: 608 877 165

Nabízíme:

- stavby rodinných domů
- zateplení fasád
- čištění fasád
- zámkové dlažby
- sádkokartony
- omítky, obklady, dlažby
- stavby plotů
- zemní práce pásovým bagrem

Jiří Fluksa, tel: 608 877 165

www.stavby-rd.cz

Okénko do historie

Škola

V roce 1849 nastoupil po zemřelém Janu Zochlarovi učitel Ignác Blecha. Působil u nás téměř dvacet let. Jak to vypadalo ve škole v době jeho učitelování víme úplně přesně. Jeho bývalý žák o tom už jako stařec vyprávěl panu učiteli Müllerovi. Ten vyprávění zaznamenal v Monografii. Pouze jméno vypravěče chybí. A tak se můžeme jenom dohadovat, který ze dvaceti čtyř chlapců, kteří v roce 1864 dorostli do školního věku, po desetiletích na školu vzpomínal.

„Kej sem začal chodit do školy? To stě všeci ešče hryzli uhlí. Jo sem začal chodit do školy v roku štyryšedesatym. Učilo se fteda ve stare škole. Tam jak bul špitol, co je tam fčil počta. Učil tam pan rehtur Ignac Blecha. Pamatuju jak něska, jak mě maminka vedli do klase, ta byla na prave straně, tam jak meško včile pošmister, eden že něbyla rozdělono na dvě izby, jak je to něska. Pan rehtur meškali na leve straně, jak je včil kanceloř. Klasa byla dost velko, ale oken na cestu něbylo. Tam v tych místach bul stupeň, na stupňu bul stul a tabula.

Pan rehtur seděli za stolem a cosí psali, klasa byla už plno děcek a ty hučely jak fčely v ulu. Pan rehtur nas přivítali, z maminku cosí potichy pomluvíli a mě poslali sednuť do první lavice. Mjul sem trochu strach, ale jak sem tam uvidul Franca Janového a Sebestu Sebesty Sebestového, Jana mladého Francka a ty ostatní kluky tak sem šol.

Děcka, ty seděly vzadku. Lavic bylo osum a byly přes celu klasu. První děň zmy něbyli ve škole dluho, enem co sobě nas pan rehtur prohlidli, ale na druhy děň už to začalo naozaist. Ve škole byly fteda dvě oddělení, vyší a niží. V nižím byly tři ročníky a ty chodily dopoledňa, kej se něpaslo, ve vyším byly teš tři, něskorší pět ročníkůf a chodili do školy po poledňu, aby mohli rano past. V zimě to bylo zase naopak. Starší chodili dopoledňa a mladší po poledňu. Aby ti starší mohli v letě doma pomohať, mivali ulevu.

Děti bylo hodně, ale edem v prvním ročníku a čím vyšě tym meně, bo ich potřebovali doma. První rok se chodilo do školy edem s tabulku, inšího se něučilo. Tabulka byla bilo a měla kraje červene. Na te se něpsalo, eden čítalo. Navrchu bylo napisano tiskacím

„I U O A“ a dolu celo abeceda. Učilo se tak, že děpref čítol učitel cely nadpis a po nim to fšeci opakovali, někej teš ai po jednym, eš to fšeci uměli. Potem se čítalo kusek dále. To bul první ročník. Potem zase čítali školoci z druhého a třetího ročníku. Ti měli už slabikoře. Na první strance byly zase ty same písmena jak na tabulce. Na druge straně už byly slova. Na kerych se učilo slabikovať. Baj „ma, ma, mo, mo“. No dohromady „mamo“. To se tak slabikovala celo druho a třeto strana. A trvalo to čtvrt, někej ai pul roku.

Počítat smy se teš učili. Sčítat jedna a jedna, odčítat nula od nule pojdě, nasobiť a děliť. Do kolika zmy první rok počítali už něvim. Ve starších ročníkach se učili teš pravopis, ale pravili temu dyktando, to byvalo dycky v sobotu. Učitel dyktoval, jeden školok písol na tabulu a druži opisovali do zešitůf.

Naboženstvi se učilo tajak něska dva razy za tyděň, učili pan farař. V prvním ročníku učili veebny pan říkať a vyklodali z bible. V druhym ročníku se učilo kateismusu. Někej, jak něměli veebny pan kedy, učili aji pan učitel naboženstvu. Veebny pan každú hodinu zadoli kusek s kateismusa a na druhú hodinu to skušali. A teš ai skušali esli školoci vědo, co měli v nědělu na kozoňu. Na koncu roka byvala dycky vizytacyj. Kdo umjul, bul pochvoleny a dostol svaty obrozek.

Tež zmy se učili i spivať. Spivali zmy pěsničky co byly fčítance lebo kostelni. To dycky pan rehtur předspěvovali a školoci opakovali za nim. Tělocviku ani jinším věcum se něučilo. Posluchať zmy posluchali ináč eš ty fčilejší děcka. Pan učitel měli dobrou hulku a uměli moc dobře s ňu naměřit ledakaj a tuš my z nich měli rešpekt.

Za trest sedovaly děcka u peca. Byly tam schvalně k temu dvě lavice. Někej teš posadili pan učitel za trest kluka mezi děvcata a děvča mezi kluky. To bul velký trest.

Ve škole se topilo dřevem, kere bylo obcu dodane z obecniho lesa. Učitel teš topjul obecnim dřevem. Plat dostoval učitel od obce, ale ten bul maly. Někej ani ten pakatel němohli v obci sehnat a učitel musjul čekat.

Pan rehtur Blecha měli 200 zlatych, ale to se im zdalo malo. Učitel bul teš i varhanikem, nědostoval za to extra platu, eden co vynisla štola. Ale to nědělalo vela. Z tak malo služby němuh z rodinu vyžít a aby mjul jakesi přilepšení tak chodjul o vanocach po koledě a tu mu už každý cosí nachystal.“

Z paměti Ondřeje Lepíka

Ty letní bouřky! Zde na horách to bylo příšerné. Setmělo se, obklopila nás hustá mlha, v drátěných překážkách před námi praštěl blesk. Nebylo možno rozeznat, co je exploze granátů a co úder hromu. Z bodáku sršely jiskry, musel jsem ho sundat. Na knoflíčích pláště jiskřila elektřina.

Nejvíce mne mohlo ale dopálit, když jsem ve volnu ležel v baráku a vyhnali mě dělat spojku místo telefonu, na který si netroufali v takové činnosti sáhnout. A tak jsem musel s nějakým, kolikrát pitomým rozkazem v tom lijáku upalovat.

Hlídka za jasných letních nocí byla pro mne potěšením. Zde nebylo nebezpečí nenadálého přepadení. Neschůdnost terénu vyžadovala pozornost i při denním světle a dobývat takové srázy v noci, to přece jen ty kopce nestály za to. Co jen myšlenek přešlo hlavou, když měl člověk pohotovost. Když jsem se zahleděl na hvězdy, uvědomil jsem si, že jsme jen prasek vesmíru. A my, rozumné bytosti tu stojíme ve dne v noci proti sobě a usilujeme způsobit si navzájem co největší utrpení a bolest, usilujeme zničit jedni druhé. Jaký byl výsledek těchto úvah? Po celou válku jsem úmyslně na člověka nezamířil a nevystřelil.

Jedné takové noci jsem uslyšel smutnou zvěst. Kamarád z Ostravy byl v noci raněn. Jednou měsíčně procházela patrola od naší kompanie mezi drátěnými překážkami, aby prozkoumala, zda se zde nečiní z italské strany nějaké neočekávané přípravy k přepadení. Pro tuto akci vybírali dobrovolníky a kamarád se přihlásil. Čtěl to totiž dotáhnout aspoň na toho frajtra. Dostal kulku do žaludku. Miček, taky Ostravák, zaběhl na obvaziště. Raněný ho požádal, aby mu dal pít. Zeptal se tedy sanitáka, zda mu může dát vodu. Odpověď zněla: „Jen dejte, jemu už to neuškodí.“ Za chvíli byl kamarád mrtev.

Raněný jsem viděl hned od nástupu do zákopů. První měl kulkou od strojní pušky rozříznutou kůži na temeni hlavy. Druhý přišel o ruku. V zákopech nám totiž zůstalo dědictví starých ručních granátů. Vypadaly jako závaží od starých visacích hodin. Na jednom konci byla kapsle. Když se s ní udeřilo o tvrdý předmět, byl granát uveden v činnost a musel se ihned hodit. Voják uhodil kapslí o kámen, ale trochu ho minul a granát se o balvan pouze otfel. Rozpřáhl se, že uhodí ještě jednou, ale granát mu v ruce explodoval. A tak naše řady řídly, každou chvíli se někdo ztratil. I Miček, můj poslední český kamarád, odešel.

Byl raněn do ruky. Stalo se to v době, kdy jsem šel pro vodu. Byl jsem rád, že jsem při tom nebyl. Začalo se to totiž vyšetřovat pro podezření, že se střelil sám. Musel před polní soud. V ubikaci, kde jsme spali, jsem našel vystřelenou patronu a loužičku krve. Zachránilo ho dobrozdání českého lékaře, tvrdil, že zranění nemohla způsobit rakouská kulka. Ta by se prý neprotlačila mezi kůstkami prostřelené dlaně.

Nejvíce byla nebezpečná služba u předsunuté hlídky. Na tu se chodilo skrze drátěné překážky tajnou stezkou vždy, když se vyskytla obava, že Italové proti nám něco v noci chystají. Hrozilo zde dvojí nebezpečí. Voják mohl být nepřitelem zastřelen nebo dezertoval. Proto posílali na hlídku vždy dva muže. A jednou zmizeli oba. Byli to mladí Slovinci. Pátrání po nich nepřineslo žádné výsledky. Asi po dvou měsících jsme našli v časopise Slovenec, který někteří vojáci odebírali, otištěný pozdrav obou. Uprchlí do italského zajetí a prý se mají dobře. Následkem této události jsme několik týdnů nedostali ani časopis Slovenec ani Den, který jsem odebíral já.

Tim, že před časem odvolali vojáky italské národnosti, mnoho raněných odvezli, část mužů odešla na výcvik ku šturmbatalionu a další do kurzu poddůstojníků, začali jsme pocítovat katastrofální nedostatek vojáků ve službě. Konečně přišla nová pochodová kompanie a doplnila naše řady. Větší polovinu tvořili mladí osmnáctiletí chlapci, menší část naopak muži od 36 do 42 let. Náhle mi zazněla v uších čeština, kterou jsem po Mičkově odchodu v kompanii neslyšel. K naší skupině byl přidělen jeden Čech. Byl prý členem Kmochovy kapely, foukal bas křídlovku a s ní jezdil světem. Jeho jazykové znalosti však byly ubohé. Poznal jsem v něm ulevjávka první třídy a také mluvku, což bylo ovšem dobré pro ukrácení dlouhé chvíle. Do sousední skupiny byli přiděleni hned čtyři Češi, samí mladíci. Původně patřili k 28. pluku, ale když tento brzy po vypuknutí války přešel korporativně k Rusům, za trest nesmělo být v rakouské armádě jeho číslo ani jmenováno. Branci, kteří ho měli původně doplňovat, byli rozptýleni mezi ostatní pluky. A tak někteří přišli k nám. Bylo to pro chlapce drsné prostředí. Ocitli se mezi lidmi, se kterými se nemohli domluvit, viděli nenávislné pohledy loajálně smýšlejících Rakušanů. A tak není divu, že když jsem jim po metylovsky vysvětlil, co se vlastně po nich chce, uznali mne za staršího bratra. Naučili mě hrát ferbla a také kouřit, čemuž jsem až do té doby odolával.

PÁLENICE FRÝDEK – MÍSTEK

se sídlem v bývalém SELIKU
(Pionýrů 839) v MÍSTKU

začne ovocem k výrobě destilátu přijímat a vykupovat od 13. srpna 2012, vždy od pondělí do pátku od 8.00 do 17.00 hodin a v sobotu od 8.00 do 12.00 hodin.
Za dovezených 10 kg jablek, 12 kg švestek nebo 14 kg hrušek si za 30 dnů odvezete 1 litr 50% kalvadosu, slivovice, hruškovice a zaplatíte jen 135,- Kč.

Cena za vypálení z vašeho vlastního kvazu 125,-/litr 50% alc.

Cena za zpracování a vypálení z dodaného ovocem 135,-/litr 50% alc.

Ceny jsou uvedeny včetně spotřební daně a DPH.

Také nabízíme:

Možnost odběru destilátů stočených v lahvích

Výkup ovocem (jablko, hruška a švestka) – aktuální cena bude vždy oznámena.

Zesílení destilátu ultrazvukem

Uložení destilátů v drcových sudcích

Prodej demžorů a lahví

Prodej destilátů (meruňkovice, slivovice, hruškovice a kalvados)

Další informace najdete na www.palnicefridm.cz nebo na telefonech:
602 960 052, 723 312 298, 558 431 700

UHELNÉ SKLADY BRUZOVICE

III NABÍZEJÍ: IIII

- ČERNÉ UHLÍ (eko hrášek, štěp, ořech, kastka)
- HNĚDÉ UHLÍ (ořech II Bílina)
- KOKS (ořech I, II)
- ZASTŘEŠENÉ SKLADOVÁNÍ
- VÁŽENÍ NA CEJCHOVANÉ DIGITÁLNÍ VÁZE
- S MOŽNOSTÍ OSOBNÍ KONTROLY PŘÍMO V AREÁLU
- PŘI ODBĚRU ČERNÉHO UHLÍ NEBO KOKSU NAD 50Q JE DOPRAVA DO 30KM OD UHELNÝCH SKLADŮ ZDARMA!
- ODEBÍRÁME UHLÍ PŘÍMO Z VYBRANÝCH POLSKÝCH DOLŮ, NE Z PŘEKLADIŠŤ, TÍM JE ZARUČENA NEJVYŠŠÍ JAKOST UHLÍ
- NEJNÍŽŠÍ CENY NA TRHU!
- PŘI ZÍSKÁNÍ ZÁKAZNICKÉ KARTY CELOROČNÍ SLEVY
- PŘI ODBĚRU NAD 25TUN SMLUVNÍ CENY
- DOPRAVA VLASTNÍMI VOZY NEBO SMLUVNÍMI DOPRAVCI DLE PŘÁNÍ ZÁKAZNÍKA

Bližší informace o aktuálních cenách a nabízeném sortimentu na tel: **604 68 68 54**

Uhelné sklady Bruzovice
Areál zemědělského družstva
PROVOZNÍ DOBA: PO-PÁ 9-15 hod.

POLYSTYRÉNKA

výroba a prodej polystyrénu

ISO 9001:2009

SKALICE - Záhoří (objekt žampionárny)

tel./fax: 558 680 173, mobil: 602 556 096

polystyrenka@vodotop.cz

**DOPRAVA POLYSTYRÉNU ZAJIŠTĚNA
NA MÍSTO PODLE POŽADAVKŮ**

VODOTOP[®]

FM S.R.O.

VODA-TOPENÍ-PLYN

ISO 9001:2009

Kunčičky u Bašky 355

tel.: 558 440 040, fax: 558 628 027

mobil: 606 770 272

liberda@vodotop-fm.cz

PALIVOVÉ DŘEVO

nabízíme palivové dřevo zpracované na
naštipaný polena v délkách 25, 33 a 50 cm

kontakt: 604 445 731

Frenštát pod Radhoštěm

GARÁŽOVÁ VRATA, PLOTY, PLETIVA, Okrasné dřeviny, dřevěný zahradní nábytek, dekorace.

Garážová vrata od 9.999 Kč vč. 20% DPH.

Výklopná, dvoukřídla, sekční.

Otevírání ruční nebo s pohonem na dálkové ovládání. Typizovaná i na míru. Standardní barvy i imitace dřeva. Doplnková výbava.

Provádíme i montáže.

PLOTY – PLETIVO: Prodej a výstavba oplocení.

Pletiva, kované ploty, průmyslové, mobiliární, svařovaná pletiva, svařované panely, branky a brány. Při objednávce včetně montáže sleva 30% na okrasné dřeviny ze zahradnictví.

THUJE a další okrasné dřeviny. Sazenice od 10 Kč/kus. Množstevní slevy.

Prodáváme také stínící tkaninu. Dřevěný zahradní nábytek a dekorace.

WWW.KANCLIR.CZ

Hrabovská 5/39, Ostrava – Nová Bělá, 724 00

Tel.: 722 550 000, 732 650 203

Doprava po celé ČR. ZDARMA DOPRAVA při celkovém nákupu nad 7.000 Kč.

Cesta k rybníku Brčálníku

10. ročník memoriálu ONDŘEJE ŠPRLY v kopané mládeže

Tenisový turnaj

Senioři — smažení placků

